

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กิริพัฒน์ อรัญมิตร¹

ไพบรมา เชียงราช²

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการอ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2) ศึกษาปัญหาการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 404 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์การอ่านเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางขึ้น (ร้อยละ 42.3) และปัญหาการอ่านของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีสถานที่อ่าน (ร้อยละ 24.3) ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์พบว่า อาจารย์กำหนดเรื่องให้อ่านแต่ไม่มีสิ่งพิมพ์ในสำนักวิทยบริการฯ (ร้อยละ 26.5) และปัญหาในการอ่านที่เกิดจากการบริการของสำนักวิทยบริการฯ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา (ร้อยละ 43.80)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการอ่าน ปัญหาการอ่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

---

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Study of the reading behavior of undergraduate students of Rajabhat Maha Sarakham University

Peerapat Aranmit¹

Praima Hiangrat²

Abstract

This study of the reading behavior of undergraduate students of Rajabhat Maha Sarakham University aimed to 1) study the reading behavior of undergraduate students of Rajabhat Maha Sarakham University, 2) study reading problems of undergraduate students of Rajabhat Maha Sarakham University. The sample consisted of 404 undergraduate students of Rajabhat Maha Sarakham University, obtained through simple random sampling. The research tool was a questionnaire. The analysis of data employed percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows: The reading objectives of most students were to broaden and increase their knowledge (42.3%) and Regarding the reading problems of undergraduate students of Rajabhat Maha Sarakham University, it was found that most students no place to read (24.5 %), and a reading problem that came from professors of most students, that is, the professor assigned a topic to read but there was no printed material available in the Office of Academic Resources and Information Technology (26.5 %), most students did not have reading problems resulting from the service provided by the Office of Academic Resources and Information Technology (43.8 %).

Keywords: reading behavior, reading problem, Rajabhat Mahasarakham university

---

¹ Bachelor's degree student Information Science major Faculty of Humanities and Social Sciences,
Rajabhat Maha Sarakham University

² Assistant Professor for the Library and Information Science program Faculty of Humanities and Social Sciences Rajabhat
Maha Sarakham University

บทนำ

การอ่านถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาประเทศในระยะยาว การสร้างวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้จึงเป็นกลไกหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพของคนให้มีความรู้ ความสามารถและการคิดอย่างสร้างสรรค์จนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีขีดความสามารถและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันการอ่านหนังสือลดน้อยลงซึ่งส่วนหนึ่งมาจากยุคโลกออนไลน์ การสื่อสารไร้พรมแดน เทคโนโลยีที่เข้ามาบิบบทบาททำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว โทรศัพท์มือถือที่พัฒนาใช้งานสารพัดประโยชน์ครบวงจร ส่งผลให้เกิดสังคมก้มหน้า เสพหาข้อมูลกันจากในโทรศัพท์มือถือ ซึ่งจากผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประชาชน พบว่า ผลการสำรวจประชาชนที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป ในปี 2566 ประมาณ 65.8 ล้านคน พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 58.1 ล้านคน ร้อยละ 88.4 ใช้โทรศัพท์มือถือ 62.5 ล้านคน ร้อยละ 95.0 และมีโทรศัพท์มือถือ 57.9 ล้านคน ร้อยละ 88.0 ประชาชนที่ใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 93.6 ระบุวัตถุประสงค์ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงในสัดส่วนสูงที่สุด โดยเฉพาะช่วงวัยนักเรียนระดับอุดมศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ร้อยละ 99.2 (National Statistical Office, 2023) และใช้เวลาการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวัน 8 ชั่วโมง 24 นาที (Electronic Transactions Development Agency (ETDA), 2023) ซึ่งอาจจะทำให้พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาลดลงไป ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการศึกษาซึ่งนักศึกษาต้องให้ความสำคัญของการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (Chaimin, Puttima, Takeaw & Surinta, 2021)

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างใช้อินเทอร์เน็ต (Phansiri & Yuenyao 2017) ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการอ่านเพราะใช้อินเทอร์เน็ตกับกิจกรรมอื่น ๆ มากเกินไป (Watana, 2018) การกำหนดเนื้อหาก่อนอ่านในแต่ละครั้งไม่มีการกำหนดและเนื้อหาที่อ่านส่วนใหญ่มาจากอินเทอร์เน็ตไม่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ตัดสินใจเลือกอ่านยาก และระยะเวลาในการอ่านน้อย 16 - 30 นาทีต่อครั้งและอ่านนาน ๆ ครั้ง (Chaimin, Puttima, Takeaw & Surinta, 2021) หรืออาจโดยเฉลี่ย 2 - 3 ครั้งต่อเดือน (Watana, 2018) ซึ่งน้อยมากสำหรับการศึกษาหาความรู้และอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียน

ผู้วิจัยเห็นว่าการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัษราชภัฏมหาสารคามซึ่งมีพันธกิจหลักที่ต้องการพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพสถาบันการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุค

ใหม่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และผลงานวิจัยจะเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จะได้นำข้อมูลเสนอสำหรับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการให้บริการ การส่งเสริมการอ่าน และปรับแนวทางให้เข้ากับความต้องการของพฤติกรรมกรรมการอ่านและส่งเสริมการค้นคว้าแก่นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัญหากรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติที่ลงทะเบียนเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2563 จนถึง ปีการศึกษา 2566 เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งมีจำนวนรวม 12,488 คน และจากการคำนวณตามสูตรของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 404 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยจะแบ่งสอบถามเป็น 5 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตอนที่ 3 ปัญหากรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการตรวจสอบเครื่องมือ

1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) เขียนข้อคำถามเพื่อวัดความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามให้สอดคล้องและครอบคลุมตามจำนวนข้อ และในแต่ละด้าน 4) นำแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการอ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่สร้างขึ้นมา

ตรวจสอบและปรับเปลี่ยนแก้ไขให้มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมตามโครงสร้างทฤษฎีเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 5) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ผู้สอนตรวจสอบเนื้อหาของคำถามเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความ ความชัดเจน ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดผล 7) นำคำตอบของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าเกิน 0.5 ขึ้นไป แต่อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะให้ปรับแก้ประโยคที่ใช้ในข้อคำถามหรือข้อความให้เหมาะสม มีความชัดเจนสมบูรณ์ขึ้น 8) นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ 9) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.97 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป 10) ดำเนินการเปลี่ยนแปลงแบบสอบถามโดยใช้ Google Form เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามด้วย Google Form ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2567 – 2 กุมภาพันธ์ 2567 จำนวน 29 วัน โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 404 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้จัดทำได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับประเด็นหรือองค์ประกอบของแบบสอบถามและหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) 2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษาปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสถิติความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพฤติกรรมการอ่าน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.9 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.1 นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมาชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 34.2 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 17.3 และ ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 2.5 ส่วนใหญ่สังกัดคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 14.1 รองลงมาสังกัดคณะนิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.1 สังกัดคณะเทคโนโลยีการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 11.4 สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 10.9 สังกัดคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 10.9 สังกัดคณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 10.4 สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 9.9 และสังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการวิเคราะห์ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 วัตถุประสงค์ในการอ่าน สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการอ่าน

วัตถุประสงค์ในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการเรียน	50	12.4
2. เพื่อเขียนรายงาน หรือภาคนิพนธ์	123	30.4
3. เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางขึ้น	171	42.3
4. เพื่อความบันเทิง และการพักผ่อน	69	17.1
รวม	404	100

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางขึ้น คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาเพื่อเขียนรายงานหรือภาคนิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 30.4 เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และเพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ตามลำดับ

2.2 ความถี่ในการอ่าน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความถี่ในการอ่าน

ความถี่ในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1 ทุกวัน	26	6.4
2. สัปดาห์ละ 1-2 วัน	154	38.2
3. สัปดาห์ละ 3-4 วัน	127	31.4
4. เดือนละครั้ง	64	15.8
5. อ่านก่อนสอบเล็กน้อย	33	8.2
รวม	404	100

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความถี่ในการอ่านสัปดาห์ละ 1 - 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมา อ่านสัปดาห์ละ 3 - 4 วัน คิดเป็นร้อยละ 31.4 อ่านเดือนละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.8 อ่านก่อนสอบเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.2 และอ่านทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 6.4 ตามลำดับ

2.3 เวลาเฉลี่ยในการอ่าน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเวลาเฉลี่ยในการอ่าน

เวลาเฉลี่ยในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 30 นาที	91	22.5
2. ประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง	114	28.2
3. ประมาณ 1 -2 ชั่วโมง	99	24.5
4. ประมาณ 2-3 ชั่วโมง	70	17.4
5. ประมาณ 3 ชั่วโมงขึ้นไป	30	7.4
รวม	404	100

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาเฉลี่ยในการอ่านประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 28.2 รองลงมาอ่านประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 24.5 อ่านต่ำกว่า 30 นาที คิดเป็นร้อยละ 22.5 อ่านประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 17.4 และอ่านประมาณ 3 ชั่วโมงขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ

2.4 ช่วงเวลาในการอ่าน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามท่านใช้เวลาการอ่านในช่วงเวลาใด

เวลาการอ่านในช่วงเวลาใด	จำนวน	ร้อยละ
1. เช้า	31	7.7
2. พักกลางวัน	162	40.1
3. ว่างระหว่างคาบเรียน	104	25.7
4. เย็น หลังเลิกเรียน	73	18.1
5. ค่ำ หลังจากเสร็จภารกิจประจำวัน	34	8.4
รวม	404	100

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านช่วงพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมาตอนว่างระหว่างคาบเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ช่วงค่ำหลังจากเสร็จภารกิจประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 8.4 และช่วงเช้าคิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ

2.5 สถานที่ใช้ในการอ่าน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ใช้ในการอ่าน

สถานที่ใช้ในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	127	31.5
2. หอพัก	91	22.5
3. ร้านกาแฟ	98	24.2
4. บ้าน	53	13.1
5. คณะที่ท่านเรียน	35	8.7
รวม	404	100

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สถานที่ในการอ่านที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาอ่านที่ร้านกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 24.2 อ่านที่หอพัก คิดเป็นร้อยละ 22.5 อ่านที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และอ่านที่คณะ คิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ

2.6 แรงจูงใจในการอ่าน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 6
 ตารางที่ 6 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแรงจูงใจในการอ่าน

แรงจูงใจในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการความรู้จากเรื่องที่อ่าน	84	20.8
2. อาจารย์แนะนำให้อ่าน	91	22.5
3. สิ่งแวดล้อมภายในห้องสมุดเหมาะกับการอ่าน	80	19.8
4. หนังสือมีความน่าสนใจให้อ่าน	88	21.8
5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี	37	9.2
6. ต้องการติดตามข่าวสารบ้านเมือง	24	5.9
รวม	404	100

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการอ่านคืออาจารย์แนะนำให้อ่าน คิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมาหนังสือมีความน่าสนใจให้อ่าน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ต้องการความรู้จากเรื่องที่อ่าน คิดเป็นร้อยละ 21.8 สิ่งแวดล้อมภายในห้องสมุดเหมาะกับการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 19.8 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี คิดเป็นร้อยละ 9.2 และต้องการติดตามข่าวสารบ้านเมือง คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

2.7 เนื้อหาที่นักศึกษาเลือกอ่าน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 7
 ตารางที่ 7 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามท่านอ่านเกี่ยวกับเนื้อหาอะไรมากที่สุด

เนื้อหาที่นักศึกษาเลือกอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. หมวด 000 เบ็ดเตล็ด ความรู้ทั่วไป	123	30.4
2. หมวด 100 ปรัชญา จิตวิทยา	45	11.1
3. หมวด 200 ศาสนา	29	7.2
4. หมวด 300 สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์	107	26.5
5. หมวด 400 ภาษาศาสตร์	15	3.7
6. หมวด 500 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	23	5.7
7. หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี	37	9.3

เนื้อหาที่นักศึกษาเลือกอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
8. หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	11	2.7
9. หมวด 800 วรรณคดี วรรณกรรม	10	2.5
10. หมวด 900 ประวัติศาสตร์	4	0.99
รวม	404	100

จากตารางที่ 7 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกอ่านเนื้อหาหมวด 000 เบ็ดเตล็ด ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา หมวด 300 สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 26.5 หมวด 100 ปรัชญา จิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 11.1 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 9.3 หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 7.2 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.7 หมวด 400 ภาษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 3.7 หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 2.7 หมวด 800 วรรณคดี วรรณกรรม คิดเป็นร้อยละ 2.5 และหมวด 900 ประวัติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

3. ศึกษาปัญหาการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1 ปัญหาการอ่านของนักศึกษา สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัญหาการอ่านของนักศึกษา

ปัญหาการอ่านของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ	36	8.9
2. ไม่มีหนังสืออ่าน	66	16.3
3. ไม่มีสถานที่อ่าน	98	24.3
4. ไม่ชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ	82	20.3
5. อ่านเร็วแต่จับใจความไม่ค่อยได้	64	15.8
6. อ่านไม่เข้าใจ	41	10.2
7. อ่านแล้วไม่เกิดประโยชน์	14	3.5
8. ปัญหาการอ่านภาษาต่างประเทศ	3	0.7
รวม	404	100

จากตารางที่ 8 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการอ่าน คือ ไม่มีสถานที่อ่าน คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมาไม่ชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 20.3 ไม่มีหนังสืออ่าน คิดเป็นร้อยละ 16.3 อ่านเร็วแต่จับใจความไม่ค่อยได้ คิดเป็นร้อยละ 15.8 อ่านไม่เข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 10.2 ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 8.9

อ่านแล้วไม่เกิดประโยชน์จำนวน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และปัญหาการอ่านภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

3.2 ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่แนะนำสิ่งพิมพ์ที่ควรอ่าน	64	15.8
2. ไม่กำหนดเรื่องให้อ่าน	100	24.8
3. กำหนดเรื่องให้อ่าน แต่ไม่มีสิ่งพิมพ์ในสำนักวิทยบริการฯ	107	26.5
4. แนะนำให้อ่านสิ่งพิมพ์ที่ยากเกินไป	74	18.3
5. ไม่มีปัญหาที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน	63	15.6
รวม	404	100

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์กำหนดเรื่องให้อ่านแต่ไม่มีสิ่งพิมพ์ในสำนักวิทยบริการฯ คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมาไม่กำหนดเรื่องให้อ่าน คิดเป็นร้อยละ 24.8 แนะนำให้อ่านสิ่งพิมพ์ที่ยากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 18.3 ไม่แนะนำสิ่งพิมพ์ที่ควรอ่าน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และไม่มีปัญหาที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 15.6 ตามลำดับ

3.3 ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากการบริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สามารถจำแนกได้ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัญหาในการอ่านที่เกิดจากการบริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปัญหาในการอ่านที่เกิดจากการบริการของสำนักวิทยบริการฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. สำนักวิทยบริการฯ มีสิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอ	51	12.6
2. สำนักวิทยบริการฯ ไม่มีสิ่งพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการ	103	25.5
3. สิ่งพิมพ์อยู่ในสภาพชำรุด	79	19.6
4. ไม่มีปัญหาในการอ่าน	177	43.8
รวม	404	100

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมา ไม่มีสิ่งพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 25.5 เกิดจากสิ่งพิมพ์อยู่ในสภาพชำรุด คิดเป็นร้อยละ 19.6 และสิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 12.6 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.1 วัตถุประสงค์ในการอ่าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านเพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของ (Watana, 2018) และงานวิจัยของ (Suwannako, 2016) ที่พบว่านักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อใช้ในการสอบให้ผ่านในหลักสูตรที่เรียน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้เป็นหลัก และผู้สอนในยุคปัจจุบันก็มักจะใช้วิธีการสอน โดยให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้และแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียน จึงทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางขึ้น ดังกล่าว นอกจากนี้การอ่านเพื่อความรู้ มีความสำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.2 ความถี่ในการอ่านพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านสัปดาห์ละ 1 - 2 วันและใช้เวลาเฉลี่ยในการอ่านประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความถี่ในการอ่านหนังสือน้อยลง สอดคล้องกับวิจัยของ (Chaimin, Puttima, Takeaw & Surinta, 2021); (Phansiri & Yuenyao, 2017) นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการใช้อินเทอร์เน็ต และนักศึกษส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อบันเทิงที่มีความน่าสนใจกว่า และผลการวิจัยของ (Suwannako, 2016) ที่พบว่านักศึกษาจะอ่านเมื่อจำเป็นและไม่แน่นอนในการอ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในยุคปัจจุบันนักศึกษส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้สามารถเข้าถึงความรู้และสิ่งที่สนใจได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งวิธีการรับข้อมูลจากสื่อเหล่านั้นอาจจะไม่ได้ใช้วิธีการอ่านเพียงอย่างเดียวหากห้องสมุดหรืออาจารย์ผู้สอนต้องการส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการอ่าน ปรับเปลี่ยนรูปแบบของสื่อที่น่าสนใจ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดียที่มีทั้งภาพและเสียง สื่อการสอนออนไลน์ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความสนใจและยังคงใช้เวลาเรียนรู้จากสื่อเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ นักศึกษาสามารถเลือกอ่านหนังสือได้ไม่จำกัดเวลา สถานที่

1.3 นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกอ่านหนังสือที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจเป็นเพราะ ทั้งนี้เพราะห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้หลากหลายสาขาวิชา ซึ่งผู้ใช้สามารถค้นคว้าได้ตามความสนใจ อีกทั้งราคาของหนังสือและตำราทั้งภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษในปัจจุบันมีราคาสูง ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะยืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและหนังสือที่ตนสนใจจากห้องสมุดมากกว่าซื้อเป็นของตนเอง

1.4 แรงจูงใจในการอ่านของนักศึกษาส่วนใหญ่คืออาจารย์แนะนำให้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Mongkoltong , 2015) ที่พบว่าพฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่สนับสนุนการอ่าน ได้แก่ปัจจัยด้านห้องสมุดและสถาบันการศึกษา คือ อาจารย์มอบหมายงานที่นักศึกษาต้องค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อทำรายงาน และแนะนำหนังสือให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม รองลงมา คือ ห้องสมุดมีบรรยากาศดี มีหนังสือที่หลากหลาย ทันสมัยและตรงกับความต้องการ ทั้งนี้เพราะหากนักศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยหรือมีปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการอ่าน การค้นคว้าจะส่งผลให้นักศึกษาใช้เวลาในการอ่าน การแสวงหาความรู้มากกว่าใช้เวลาไปทำสิ่งอื่น

1.5 เนื้อหาที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกอ่าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ที่ตนเองสนใจ เพราะความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนนั้นอาจจะมีความเป็นวิชาการหรือก่อให้เกิดความเคร่งเครียด ความสนใจอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป อาจเป็นความรู้รอบตัว ข่าวสารบ้านเมือง หรือเรื่องที่เป็นประเด็นทางสังคมในขณะนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Suwanasri, 2013) และ (Watana, 2018) ที่พบว่านักศึกษาจะอ่านประเภทให้ความบันเทิงที่เกี่ยวกับนวนิยาย เรื่องสั้น การ์ตูน ความรู้ทั่วไป และนิตยสารแฟชั่น เป็นส่วนใหญ่สำหรับเนื้อหาและความสนใจในการอ่านของนักศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนด้านการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และใช้สำหรับเป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ได้ โดยดูจากความสนใจของนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ใช้บริการหลักของห้องสมุด และอาจารย์ผู้สอนสามารถมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ ที่นักศึกษาสนใจ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การทำรายงาน หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

2. ผลการศึกษาปัญหาการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าไม่มีสถานที่อ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นนักศึกษาส่วนใหญ่ชั้นปีที่ 1 ยังไม่ทราบว่ามหาวิทยาลัยมีพื้นที่นั่งอ่านแก่นักศึกษาที่ใดบ้าง และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาดังกัคคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พื้นที่ของคณะมีจำกัดห้องบริการอ่านของคณะมีขนาดเล็กทำให้ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ผลการวิจัยแตกต่างกับงานวิจัยของ (Watana, 2018) พบว่าปัญหาของนักศึกษาไม่มีเวลาอ่านเพราะติดภารกิจมาก มีการบ้านมาก มีนักศึกษาบางส่วนที่ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษเพิ่มเติมเพื่อให้มีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่ายและซื้อหนังสือหรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อันได้ด้วยตนเอง และปัญหาในการอ่านที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอนของนักศึกษาส่วนใหญ่คืออาจารย์แนะนำเรื่องให้อ่านแต่ไม่มีสิ่งพิมพ์ในสำนักวิทยบริการฯ อาจเป็นเพราะว่าทรัพยากรไม่มีในห้องสมุดหรือมีแต่เป็นฉบับที่ไม่ทันสมัยตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ ไม่มีปัญหาในการอ่านที่เกิดจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับผลความพึงพอใจที่มีต่อการบริการของห้องสมุดที่มีอยู่มาก

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1. มหาวิทยาลัย/คณะควรให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ภายในหน่วยงานของตน และจัดสถานที่อ่านหนังสือให้เหมาะสมและเพียงพอ
2. อาจารย์ควรร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการประสานการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้นักศึกษาอ่านได้ตรงกับความต้องการของอาจารย์ผู้สอนและวัตถุประสงค์กับรายวิชา นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่านหนังสือออนไลน์ อาจารย์ผู้สอนควรแนะนำแหล่งหนังสือออนไลน์ที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือให้แก่ศึกษา
3. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดสถานที่อ่านให้ทั่วถึง และประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าใหม่รู้จักการสืบค้นและการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด

เอกสารอ้างอิง

- Chaimin, C., Putthima, S., Takeaw, T., & Surinta, S. (2021). Reading behavior and factors Influencing the reading of undergraduates students of the Chiang Mai Rajabhat University. *Journal of Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajbhat Mahasarakham University Chiang Mai Rajabhat University*, 3(2), 1-19. (In Thai)
- Electronic Transactions Development Agency (ETDA). (2023). *Thailand internet user behavior*. Retrieved 23 May 2024, from <https://www.eta.or.th/th/Useful-Resource/publications/iub2022.aspx>.
- Mongkoltong, S. (2015). Reading Behaviors of Students at Rajabhat University, Bangkok Metropolis. *National Library of Thailand Journal*, 3(2),18-34. (In Thai)
- National Statistical Office. Ministry of Digital Economy and Society. (2023). *The Household survey on the use of information and communication technology*. Retrieved 23 May 2024, from https://www.nso.go.th/nsoweb/nso/survey_detail/jJ?set_lang=th
- Phansiri, S., & Yuenyaw, S. (2017). Reading behavior of undergraduate students of the Faculty Humanities and social Sciences, Buriram Rajabhat University. *ROMMAYASAN*, 15(1),107-117. (In Thai)
- Suwannako, P. (2016). Reading behavior of undergraduate students of Faculty of Informatics. *Information*, 23(2), 34-39. (In Thai)
- Suwansri, P. (2015). Reading promoting behavior of Thai program students year 1, Loei Rajabhat University. *Research and Development Journal Loei Rajabhat University*, 8(25); 22-33. (In Thai)
- Watana, C. (2018). Reading behavior of undergraduate students of Srinakharinwirot University. *Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University*, 11(2); 185-195. (In Thai)